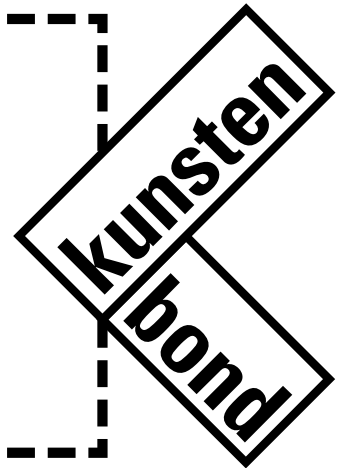

DE ARTIESTENSPECIAL

BELASTINGSPECIAL: Loon- en inkomstenbelasting bij musici en artiesten met 'losse' optredens

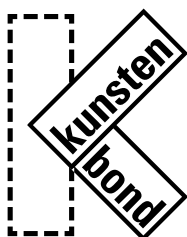
Geschreven door Eloy Veldhuijzen, Fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen

Disclaimer

Druk- en typefouten voorbehouden. De auteur, de uitgever en de Kunstenbond zijn niet aansprakelijk voor de gevolgen van activiteiten die worden ondernomen op basis van onderstaande tekst.

Inhoud

1	De artiestenregeling (loonbelasting)	3
1.1	De inhoudingsplichtigenverklaring	4
1.2	De kostenvergoedingsbeschikking	4
1.3	De kleinevergoedingsregeling	5
1.4	De artiestenvrijwilligersregeling	5
1.5	De reis- en verblijfkostenregeling	6
1.6	Overige zaken.....	6
1.6.1	De gageverklaring.....	6
1.6.2	Opting-in	7
1.7	Kader: Zelfstandige artiesten.....	8

Inleiding

In dit artikel hebben we het over de fiscale gevolgen van een optreden voor binnenlandse musici en artiesten die niet in vaste dienstbetrekking zijn. Dit verhaal betreft de loonbelasting en werknemersverzekeringen en is alleen van belang voor musici en artiesten die per optreden verloond (moeten) worden.

1 De artiestenregeling (loonbelasting)

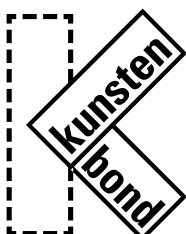
Een aantal uitzonderingen daargelaten dienen vergoedingen die een artiest voor een optreden ontvangt altijd verloond te worden. Dit is de **hoofdregel**. Onder 'verlonen' verstaan we dat er loonheffing op de vergoeding ingehouden moeten worden en dat er premies werknemersverzekeringen over afgedragen moeten worden.

Het maakt daarbij niet uit wat voor soort opdrachtgever de vergoedingen uitbetaalt: een café, een theater, een buurthuis, een instelling, een bedrijf, enz. Het maakt ook niet uit hoe hoog de vergoeding is. Het vervelende van de artiestenregeling is verder dat onder vergoedingen in principe ook kostenvergoedingen worden begrepen (zie echter ook later in dit artikel).

Er is een aantal **uitzonderingen** op de hoofdregel. Optredens in de privésfeer blijven volledig buiten de inhoudingen. Verder kan de artiestenregeling door zelfstandige artiesten opzij worden gezet door een schriftelijke overeenkomst waaruit blijkt dat de artiest dat wil ('opting-out'). Worden de artiesten ingehuurd via een tussenpersoon die in het bezit is van een *inhoudingsplichtigenverklaring*, dan wordt de inhoudingsplicht verschoven van de opdrachtgever naar deze tussenpersoon.

De hoofdregel wordt ook aangetast als de artiest een *kostenvergoedingsbeschikking* heeft of gebruik wordt gemaakt van één van de volgende regelingen: de *kleine vergoedingsregeling*, de *artiestenvrijwilligersregeling* of de *reis- en verblijfkostenregeling*.

We gaan deze uitzonderingen eens nader bekijken. Voor de regels voor zelfstandigen verwijzen we naar het kopje 'Zelfstandige artiesten' later in dit artikel.

1.1 De inhoudingsplichtigenverklaring

Hiermee wordt de opdrachtgever ontheven van de plicht om loonheffing en premies werknemersverzekeringen in te houden. De inhoudingsplichtige factureert (met btw) de uitkoopsom aan de opdrachtgever en zorgt voor verloning van de ingehuurde artiesten. De meeste boekingsbureaus en alle (goede) verloningsbureaus bijvoorbeeld hebben een inhoudingsplichtigenverklaring. Bij twijfel altijd naar vragen!

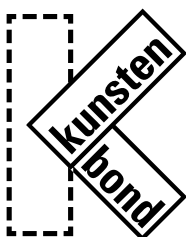
1.2 De kostenvergoedingsbeschikking

Met een kostenvergoedingsbeschikking kan bij de berekening van wat er ingehouden moet worden, rekening gehouden worden met een bepaald bedrag aan kosten die de artiest voor een optreden maakt. Voorwaarde voor toekenning is dat de kosten per dag ten minste € 163 bedragen.

Zo'n kostenvergoedingsbeschikking moet de artiest of de leider van een band/ensemble aanvragen vóór een optreden of een reeks van optredens. In de praktijk zal het erop neerkomen dat vooral artiesten die regelmatig optreden vóór het begin van een nieuw kalenderjaar een beschikking aanvragen voor het hele jaar. Bij deze aanvraag moet duidelijk gemaakt worden hoeveel kosten de artiest normaal gesproken heeft en moet dat bedrag verdeeld worden over het geschatte aantal optredens. In de kostenvergoedingsbeschikking zal de inspecteur dan het toegestane bedrag aan algemene onkosten per optreden vermelden.

Een kopie van de beschikking moet bij de gageverklaring (zie verderop in dit artikel) gevoegd worden, zodat de opdrachtgever of de verloner weet dat met dat bedrag aan algemene onkostenrekening gehouden mag worden. Voor de goede orde: zonder kostenvergoedingsbeschikking (of kleinevergoedingsregeling) mag op de gageverklaring geen bedrag aan algemene onkosten opgevoerd worden!

Ook de inhoudingsplichtige/opdrachtgever kan een kostenvergoedingsbeschikking aanvragen. Vanzelfsprekend moet dit in overleg met de artiest of de leider van het gezelschap gebeuren en kan dit alleen voor optredens die zijn overeengekomen met de inhoudingsplichtige. Deze aanvraag moet binnen een maand na het optreden zijn ingediend. Het formulier voor het aanvragen van een kostenvergoedingsbeschikking is te downloaden via de site van de Belastingdienst.

1.3 De kleinevergoedingsregeling

Iedere artiest mag per optreden een bedrag van maximaal € 163 laten uitbetalen zonder dat hier premies of loonbelasting op ingehouden worden. Dit geldt ongeacht de hoogte van de werkelijke kosten. De artiest moet op de gageverklaring aangeven dat hij hiervan gebruik wil maken. Als de totaal afgesproken gage meer is dan deze € 163 moet de rest verloon worden. Dit wil overigens niet zeggen dat de artiest in zijn aangifte inkomstenbelasting per optreden een vast bedrag van € 163 als kosten mag aftrekken. De ontvangen kostenvergoedingen moeten als inkomsten worden opgegeven, waarna de werkelijk gemaakte kosten mogen worden afgetrokken. Als de werkelijke kosten lager zijn dan de onbelast ontvangen vergoedingen op grond van de kleinevergoedingsregeling, betaalt de artiest alsnog belasting over het verschil. Het is dus geen wondermiddel om een zo groot mogelijk deel van de gages buiten de belasting te houden!

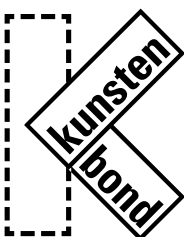
NB: De opdrachtgever/inhoudingsplichtige mag de kleinevergoedingsregeling niet op eigen initiatief toepassen.

** De kleinevergoedingsregeling en een kostenvergoedingsbeschikking mogen niet tegelijk gebruikt worden.*

1.4 De artiestenvrijwilligersregeling

De strekking van deze regeling is dat een (amateur)gezelschap met een inhoudingsplichtigenverklaring ervoor kan zorgen dat de opdrachtgever wordt ontheven van de inhoudingsplicht, waarna aan de leden van het gezelschap kleine bedragen onbelast uitbetaald mogen worden. Een kostenvergoedingsbeschikking is dan niet nodig. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- de leden van het gezelschap kunnen worden beschouwd als vrijwilligers; dit zal volgens de staatssecretaris 'naar de aard van hun werkzaamheden' moeten worden beoordeeld. Een belangrijk kenmerk van vrijwilligerswerk is immers, wederom volgens de staatssecretaris, dat de eventueel ontvangen vergoeding niet in verhouding staat tot de omvang en het tijdsbeslag van de verrichte werkzaamheden en het karakter heeft van een kostenvergoeding;
- de individuele leden van het gezelschap ontvangen een vergoeding (gage plus kostenvergoedingen) die niet meer bedraagt dan € 150 per maand waarin wordt opgetreden, gerepeteerd of overige werkzaamheden worden verricht én € 1.500 per jaar. Let op! Zowel per maand als per jaar moet de vergoeding beneden deze bedragen blijven. Het is dus niet mogelijk om bijvoorbeeld 7 maanden lang € 160 per maand te betalen.

1.5 De reis- en verblijfkostenregeling

Vergoedingen (of verstrekkingen als de opdrachtgever deze kosten rechtstreeks betaalt) van reis- en verblijfkosten blijven op verzoek van de artiest onbelast. Een uitzondering geldt voor de vergoeding van de kosten van eigen vervoer, zoals de kosten van het reizen met de eigen auto (deze vergoeding is in beginsel dus wel belast). Hiervoor kan wel een kostenvergoedingsbeschikking worden aangevraagd. De onbelaste vergoedingen of verstrekkingen hoeven niet op de gageverklaring te worden vermeld. Vergoedingen in natura (bijvoorbeeld consumpties of hotelovernachtingen) zullen bij artiesten door deze regeling niet snel meer belast zijn.

1.6 Overige zaken

1.6.1 De gageverklaring

De gageverklaring is een formulier dat bij de belastingdienst verkrijgbaar is (ook te downloaden) en iedere keer gebruikt **moet** worden als artiesten ingehuurd worden. Het is ook toegestaan hiervoor een eigen formulier te gebruiken mits daarop alle gegevens worden vermeld die op het model van de belastingdienst worden gevraagd.

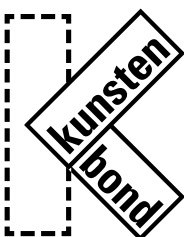
Een soloartiest hoeft alleen blad 1 van het formulier in te vullen.

Als een groep artiesten optreedt, moeten op blad 2 de gegevens van iedere artiest ingevuld worden: naam, adres, woonplaats, geboortedatum en BSN (Burgerservicenummer).

Bovendien moet **iedere** artiest daar ook zijn handtekening plaatsen. De tweede bladzijde van het formulier kan ook gebruikt worden om een andere dan gelijke verdeling van de totale gage over de leden van het gezelschap kenbaar te maken.

Indien gebruik wordt gemaakt van een kostenvergoedingsbeschikking of de kleinevergoedingsregeling, moet op de gageverklaring het bedrag aan onbelaste kostenvergoeding vermeld worden.

De gageverklaring moet ingevuld en ondertekend in het bezit zijn van de opdrachtgever **voordat** de gage wordt uitbetaald.

1.6.2 Opting-in

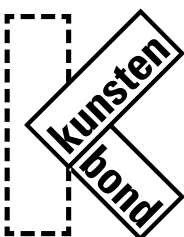
Artiesten hebben de mogelijkheid om - als ze in beginsel onder de artiestenregeling vallen - er voor te kiezen (samen met de inhoudingsplichtige) om toch als 'gewone' werknemer aangemerkt te worden. Indien men dit doet, betekent dat onder andere het volgende:

- de inhoudingen vinden plaats volgens de regels voor gewone werknemers, zodat de witte tabel toegepast wordt en er rekening gehouden kan worden met de heffingskorting;
- over het loon worden premies ZVW afgedragen;
- binnen de regels die daarvoor gelden, mogen onbelaste kostenvergoedingen betaald worden;
- de artiest kan opgenomen worden in een pensioenregeling.

Onder omstandigheden kan dit voor bepaalde artiesten aantrekkelijk zijn. Men dient zich echter goed te realiseren dat daar voor artiest en opdrachtgever ook andere consequenties aan verbonden zijn:

- de artiest wordt voor de inkomstenbelasting als werknemer beschouwd, geniet dus inkomsten uit dienstbetrekking en kan daardoor zijn beroepskosten niet meer aftrekken (als er daarnaast ook inkomsten genoten zijn die onder de artiestenregeling vallen, kan eventueel een gedeelte van de beroepskosten afgetrokken worden);
- al is het maar voor 1 optreden, er moet wel een *Model opgaaf gegevens voor de loonheffingen* ingevuld worden;
- indien de betalingen per optreden plaats vinden, moet de inhoudingsplichtige de zogenaamde dagtabel toepassen. Dit kan verstrekkende gevolgen hebben voor de verhouding netto – bruto – werkgeverslasten. € 300 netto op basis van de artiestenregeling kost een opdrachtgever € 506. Als de dagtabel toegepast moet worden stijgen de werkgeverslasten naar € 604. Als bijvoorbeeld € 300 bruto wordt afgesproken, houdt de artiest daar onder de artiestenregeling € 190 aan over; bij toepassing van de dagtabel is dat € 170. NB: er is geen rekening gehouden met de loonheffingskorting.

Indien de betalingen per maand plaatsvinden, kan gewoon de 'normale' maandtabel toegepast worden.

1.7 Kader: Zelfstandige artiesten

Wij hebben in de Muziekwereld het afgelopen jaar regelmatig artikelen gepubliceerd over de regels die vanaf 1 mei 2016 van toepassing zijn. Het zou te ver voeren om die hier integraal te herhalen; daarom een korte samenvatting:

- De VAR is per 1 mei 2016 afgeschaft, daarvoor is de Wet DBA in de plaats gekomen;
- Je kunt als artiest met zogenaamde modelovereenkomsten werken, maar voor zelfstandige artiesten is dat niet noodzakelijk;
- Zelfstandige artiesten kunnen nog steeds een factuur sturen;
- Om aan verloning op grond van de artiestenregeling te ontkomen, is het wel van belang dat je aan je opdrachtgever expliciet kenbaar maakt dat je niet wilt dat de artiestenregeling wordt toegepast. Dat kan in een contract, in een mail of in andere correspondentie, maar in ieder geval voor dat de betaling plaatsvindt.

Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen we naar de genoemde artikelen die ook op de website van de Ntb na te lezen zijn.

